

Kézmosás – kézleöntés – áldás

1. Hány fajta kézmosás van? 3, mégpedig:

- felkelés után,
- étkezés előtt
- tisztátalan hely érintése után vagy tisztátalan hely elhagyása után (mosdó temető stb.)

A továbbiakban az étkezés előttiről lesz szó.

2. Milyen ételek előtt? Kenyér

Ennek két magyarázata van:

a. szentség

A Szentélyben a Kohénok kaptak *trumát* (ajándékot) illetve *kodosimot* (szent adományt). Ezek szent dolgok, ezért egy magasabb kategóriába esnek, tehát meg kell szentelni kézmosással. Amikor a Kohénok magukhoz vették ezeket az ajándékokat, rituálisan tisztának kellett lenniük. A *truma* szent, aminek magasabb státusza van a többi tárggyal szemben, és ez azt jelenti, hogy tiszta kézzel kell hozzányúlni.

- Mit vittek elsősorban a Kohénoknak ajándékba? Gabona dolgokat. Mivel a gabonát nem fogyasztjuk önmagában, hanem kenyeret készítünk belőle, ezért kell csak olyan étkezés előtt kezet mosni, ami tartalmaz kenyeret.
- Miért kell nekünk is leönteni a kezünket nem csak a Kohénoknak?
 - Azért, hogy mindenki tudja, hogy különleges szentsége van és fennmaradjon hagyományként.
 - A farizeusok idejében csak azokat a törvényeket próbálták megtartani, amik a Tórában voltak, miszerint bármilyen étel előtt le kell önteni a kezünket. És fennmaradt ez a hagyomány.

b. tisztasági törvény

Bölcseink elrendelték, hogy étkezés előtt kezet kell mosni – higiéniai okokból.

A Misna (Brurá) rengeteget foglalkozik a kézleöntéssel, de mi csak a gyakorlati részét vettük át az órán.

3. Mi történik, ha nem öntjük le a kezünket? Szegénység jön ránk, az Ö-való általi kiközösítés és egyéb büntetések. Mindenkinek megadatik rá a lehetőség, hogy leöntse a kezét, mossunk kezet étkezés előtt!
4. Mivel öntjük le a kezünket?
 - a. *Külön edény:* a Kohénoknak a Lévik öntötték le a kezüket – nekünk is így kell.
 - i. az edénybe férjen bele *röviit* mennyiség kb. 2 dl víz
 - ii. ha lyuk van rajta a két dl alatt (a bögre alján pl.), akkor nem jó, ha azután van rajta lyuk, hogy már beletöltöttél 2 dl vizet (a bögre tetején-oldalán), az elfogadható
 - b. *Tiszta vízzel* (vagy borral, de azzal tényleg csak akkor, ha nincs más lehetőség).
 - i. aminek a színe megváltozott, nem jó.
 1. Ha természetes dolog miatt, akkor jó (homok, stb.)
 2. de ha mesterséges adalékanyag vagy szennyeződés (pl. ízesített vizek), az nem elfogadható.
 - ii. amivel munkát végeztek (pl. krumplit áztattunk korábban abban a vízben), nem használható erre a célra.
 - iii. Víz amelyet egy éjszakán át nem fedtek le tilos inni belőle és nem szokták leönteni vele a kezet
5. Milyen állapotban legyen a mi kezünk a kézmosás előtt?
 - a. Ha a körömlakk, vagy egyéb dolgok a kezünkön olyan fázisban vannak, hogy nem „kóser”, akkor el kell távolítani, mielőtt leöntjük a kezünket.
 - b. Gyűrűt le kell venni a kezünkről, mert alatta nem éri víz, és mert a gyűrű átadja a tisztátalanságot.
 - c. Ha el van vágva a kezünk, vagy olyan történt, ami miatt nem érheti víz
 - i. húzzunk rá egy zacskót a kézmosáshoz és úgy mossuk meg (a másik kezünket legalább)
 - ii. próbáljuk meg kikerülni, hogy a többi részt érje víz
 - iii. végszükség esetén húzzunk rá zacskót és együnk azzal
6. Hogyan öntsük le a kezünket?
 - a. Jobb kezünkbe vesszük az edényt
 - b. áttesszük a balba
 - c. leöntjük a jobb kezünket – hogyan?
 - i. a csuklóval együtt (mindenhol érje a kezünket víz)
 - ii. mozgatni kell közben a kezünket, miközben leöntjük
 - d. majd a balt

- e. felemeljük a kezünket az áldásmondáshoz („*al netilat jadaim*”), hogy ne csurogjon vissza a víz a kezünkre
 - f. megtöröljük a kezünket:
 - i. ez is része a micvának
 - ii. ezután már nem szabad hozzáérni semmihez illetve beszélni a kenyér áldásának elmondásáig
7. Miért utána mondjuk az áldást és nem előtte, ahogy más áldásoknál szokott lenni?
- a. mert a már megmosott, tiszta kézre mondjuk az áldást
8. Mennyi vízzel kell leönteni a kezünket?
- a. ha 1,5-2 dl vízzel sikerül mindkét kezünket a fenti szabályok szerint leönteni, akkor ez is elégséges, de 2x vagy 3x szokták leönteni a kezét.
 - i. jobb-jobb, bal-bal (nem felváltva!)
 - ii. az első leöntés a tisztaságnak szól, a második a micvának
 - iii. mivel nem tudjuk beosztani a mértékegységet pontosan, jobb többször leönteni a kezünket
 - b. mivel manapság még megengedhetjük magunknak, hogy bő vízzel mossunk kezet, ne sajnáljuk!
9. Mi van, ha mosdóba kell menni evés (vagyis kézmosás) előtt? Hányszor öntsük le ilyenkor a kezünket és milyen áldást mondjunk rá?
- a. Nem jó megoldás:
 - i. wc -> kézmosás+wc-áldás, hozzáérek valamihez, hogy tisztátalanná tegyem -> újra megmosom a kezemet +evés-áldás
 - ii. egyszer leöntöm és elmondom rá mindkét áldást
 - b. Jó megoldás: wc -> szimpla kézmosás (áldás nélkül, nem leöntés), de elmondja az wc-áldást, majd evés előtti kézleöntés és evés-áldás
10. Közösség esetén ki most kezet először?
- a. ha nagy a közösség, akkor a rabbi az utolsó, hogy ne maradjon ki túl sok idő az áldás és az evés között
 - b. ha kicsi a közösség, akkor a házigazdának illik megadni az elsőbbséget
 - c. 10 lépésnyi időnek szabad eltelnie az áldás és az evés között

FONTOS! Ennek az órának gyakorlati hasznossága (is) volt, hogy étkezés előtt (például ha elmentek közösségi étkezésekre), figyeljeteK arra, hogy betartsátok ezeket a szabályokat is, tanuljátok meg az áldást, stb.